

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

ОДЛУКЕ О ЗАВРШНОМ РАЧУНУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ ЗА 2023. ГОДИНУ

I

Одлуку о буџету општине Књажевац за 2023. годину донела је Скупштина општине Књажевац, на седници одржаној дана 20.12.2022. године. Одлука је објављена у "Сл. листу општине Књажевац", бр.31/2022.

У току 2023. године донете сутри измене и допуне одлуке о буџету за 2023. годину, тј. донет је I ребаланс буџета на седници Скупштине одржаној дана 08.09.2023. године и исти је објављен у „Сл. листу општине Књажевац“, бр.12/2023, II ребаланс буџета донет је на седници Скупштине одржане дана 24.11.2023. године и исти је објављен у „Сл. листу општине Књажевац“, бр.15/2023 и III ребаланс буџета донет је на седници Скупштине одржаној 29.12.2023. године и исти је објављен у „Сл. листу општине Књажевац“, бр.22/2023 .

II

Завршни рачун буџета за 2023. годину доноси се на начин прописан Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем као и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова.

Финансијски подаци завршног рачуна буџета општине Књажевац за 2023. годину исказани су у обрасцима:

- 1) Биланс стања на дан 31.12.2023. године;
- 2) Биланс прихода и расхода у периоду 01.01.2023. до 31.12.2023. године;
- 3) Извештај о капиталним издацима и примањима у периоду 01.01.2023. до 31.12.2023. године;
- 4) Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године;
- 5) Извештај о извршењу буџета у периоду од 01.01.2023. до 31.12.2023. године;

Финансијски резултат исказан у обрасцима утврђен је на готовинској основи.

Завршни рачун садржи и извештаје који се достављају у писаној форми.

Обрасци од 1 до 5 прописани су чланом 3. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника

буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова. За остале извештаје, који се достављају у писаној форми, нису прописани обрасци већ се састављају у слободном стилу сходно потребама исказивања тражених података.

Извештај екстерне ревизије је саставни део завршног рачуна буџета. У складу са чланом 92., став 4. Закона о буџетском систему ревизију буџета општине Књажевац за 2023. годину вршила јесертификована ревизорска кућа Институт за јавне финансије и рачуноводство из Ниша.

Пре састављања Завршног рачуна, Орган управе надлежан за финансије спровео је прописане поступке припреме за састављање Завршног рачуна, тј. утврдио је текуће приходе и примања, текуће расходе и издатке, резултат пословања, спровео је одговарајућа књижења и спровео поступак консолидације.

Према чл. 32. Закона о локалној самоуправи Скупштина усваја, односно доноси Завршни рачун буџета. Предложена Одлука има општи и посебан део, одговарајуће колоне и извештаје и прописане прилоге и образложења.

III

У члану 1. Одлуке о завршном рачуну буџета за 2023. годину дати су укупно остварени текући приходи, примања и пренета средства и укупно извршени расходи и издаци.

Укупно остварене приходе, примања и пренета средства од 1.241.836.000 динара чине:

- приходи буџета општине (извор 01)----- 1.110.097.000 дин.
- приходи буџета Републике (извор 07)----- 60.691.000 дин.
- приходи из осталих извора (извор 03,04,08)----- 9.310.000 дин.
(сопствени и приходи ООСО)
- приходи из донација (извор 06) ----- 26.699.000 дин
- пренета средства (класа 3) ----- 35.039.000 дин.
(средства на рачуну буџета и рачунима пројеката)

У наредној табели приказано је остварење прихода по изворима финансирања у периоду 2021-2023.година.

П р и х о д и	Остварење 2021. год.	Остварење 2022. год.	Остварење 2023. год.
Приходи буџета општине (01)	969.505.000	1.052.785.000	1.110.097.000
Приходи буџета Републике (07)	239.463.000	51.974.000	60.691.000
Приходи из осталих извора (сопствени и приходи ООСО) (03,04,08)	9.339.000	9.526.000	9.310.000
Приходи из донација (06)	5.865.000	27.250.000	26.699.000
Примања од задуживања (10)	0	0	
Пренета средства (средства на рачуну буџета, рачунима буџетских корисника и наменским рачунима – за пројекте и слично) (класа 3)	35.120.700	84.542.000	35.039.000
У К У П Н О :	989.169.000	1.226.077.000	1.241.836.000

Приходе из буџета Републике чине средства која су општини Књажевац пренета за реализацију пројеката којима су код министарстава конкурисали и општина и њени буџетски корисници.

С обзиром да министарства преносе општинама средства за реализацију пројеката преко уплатних рачуна јавних прихода (како за пројекте за које је општина директно конкурисала, тако и за пројекте индиректних корисника),то су у 2023. години, на рачун буџета општине уплаћена следећа средства из Републике:

Назив републичког органа	Назив пројекта	Износ
Република Србија – Кабинет министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина	Изградња свлачионица на градском стадиону	6.527.591
Република Србија – Кабинет министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина	Полагање подземног кабла за осветљење помоћног стадиона у Књажевцу и за прикључење управне зграде ЈКП „Стандард“ на електро мрежу ради нормализације рада јединице локалне самоуправе када наступе ванредне околности	993.696
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Пружање услуга социјалне заштите из надлежности општине Књажевац	4.702.903
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Реализација пројекта „Иновације за локалне промене“	1.787.703
Министарство просвете, науке и технолошког развоја	Припремно предшколски програм	5.868.519
Министарство рударства и енергетике	Суфинансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова	10.000.000
Министарство за бригу о селу	Куповина сеоске куће са окућницом за младе	10.003.042
Министарство за бригу о селу	Михољски сусрети села	483.325
Министарство културе и информисања	Финансирање више пројеката Завичајног музеја	3.300.000
Министарство културе и информисања	Финансирање више пројеката Народне	1.516.956

Назив републичког органа	Назив пројекта	Износ
	библиотеке Његош	
Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Финансирање пројекта Туристичке организације „Мун фест“	500.000
Олимпијски комитет Србије	Пројекат: „Европска недеља спорта“ организовање догађаја „Спортски изазов“	371.200
Министарство просвете	Инклузивно предшколско васпитање и образовање	2.199.248
Међународна организација за миграције (ИОМ) / Мисија у Србији	Подршка локалном развоју кроз нове услуге за незапослену омладину	5.507.312
	УКУПНО:	53.761.495

Приходи из буџета који се остварују од наплаћених пореза, такси, накнада, донација и трансфера (ненаменског и наменског) у 2023. години износили су **1,198,742,203** динара (класа 7+8+9), а заједно са пренетим средствима из претходне године износили су **1,231,521,487** динара (класа 3+7+8+9).

Остварење прихода по врстама и њихово извршење у односу на план приказано је у наредној табели:

Класа /Категорија /Група	Конто	ВРСТЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	План 2023 Средства из буџета	Остварење I- XII 2023	Процент остварења %
3		Пренета средства из претходне године	32,779,284	32,779,284	
700000		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	1,336,697,706	1,180,339,759	88.3%
710000		ПОРЕЗИ	718,624,195	613,664,287	85.4%
711000		ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	498,196,987	438,478,053	88.0%
	711110	Порез на зараде	389,664,550	357,165,692	91.7%
	711121	Порез на приходе од самосталних - према стварно оствареном приходу	28,610	13,248	46.3%

	711122	Порез на приходе од самосталних делатности - према паушално утврђеном приходу	37,896,910	31,500,418	83.1%
	711123	Порез на приходе од самосталних делатности - самоопорезивање	30,319,590	24,100,409	79.5%
	711145	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари	801,030	599,210	74.8%
	711146	Порез на приход од пољопривреде и шумарства	5,000	2,954	59.1%
	711147	Порез на земљиште	62,940	67,532	107.3%
	711191	Порез на остале приходе	33,918,357	21,751,589	64.1%
	711193	Порез на прих. спортиста и спортских стручњака	5,500,000	3,277,001	59.6%
713000		ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	156,232,546	125,012,164	80.0%
	713121	Порез на имовину обвезн. који не воде пословне књиге	63,909,190	56,610,685	88.6%
	713122	Порез на имовину обвезн. који воде пословне књиге	52,639,180	38,000,139	72.2%
	713311	Порез на наслеђе и поклон	5,378,350	4,155,975	77.3%
	713421	Порез на пренос апсолут. права на непокретности	24,755,826	18,278,777	73.8%
	713423	Порез на пренос апсолут. права на мотор. возилима	150,000	233,246	155.5%
	713427	Порез на пренос апсолутних права на употреб.возила	9,400,000	7,733,342	82.3%
714000		ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	45,885,382	35,833,753	78.1%
	714513	Комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина	19,552,862	16,574,081	84.8%
	714543	Накнада за промену намене пољопривредног земљишта	50,350	53,269	105.8%
	714552	Боравишна такса	8,200,000	4,615,274	56.3%
	714553	Боравишна такса по решењу органа ЈЛС	766,700	712,455	92.9%
	714562	Накнада за заштиту и унапређење животне средине	15,153,370	12,520,442	82.6%

	714565	Накнада за коришћење простора на јав. површинама	1,200,000	501,564	41.8%
	714566	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање за сопствене потребе и за потребе других лица	150,000	95,472	63.6%
	714567	Накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом	12,100		0.0%
	714599	Накнада за закуп дела земљишног појаса општинског земљишта	800,000	761,196	
716000		ДРУГИ ПОРЕЗИ	18,309,280	14,340,317	78.3%
	716111	Комунална такса на фирму	18,309,280	14,340,317	78.3%
730000		ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	553,718,121	517,070,908	93.4%
732000		ДОНАЦИЈЕ ОД МЕЂ. ОРГАНИЗАЦИЈА	35,852,725	26,698,937	2.2%
	732151	Текуће донације од међународних организација	5,963,800	179,555	0.0%
	732200	Капиталне донације од међународних организација	29,888,925	26,519,382	88.7%
733000		ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	517,865,396	490,371,971	94.7%
	733151	Ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општина	429,681,070	429,681,070	100.0%
	733154	Текући наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	42,025,206	44,531,781	106.0%
	733251	Капитални наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	46,159,120	16,159,120	35.0%
740000		ДРУГИ ПРИХОДИ	63,455,390	48,355,727	76.2%
741000		ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	11,991,240	8,660,777	72.2%
	741151	Приходи од камата на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банке	2,036,910	1,288,837	63.3%
	741522	Накнада за коришћење шумског и пољопривредног земљишта	2,200,000	1,262,123	57.4%

	741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама	10,000	4,800	48.0%
	741534	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	1,900,000	1,905,690	100.3%
	741538	Допринос за уређивање грађевинског земљишта	4,700,000	3,280,555	69.8%
	741596	Накнада за коришћење дрвета	1,144,330	918,772	80.3%
742000		ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	42,484,070	29,051,269	68.4%
	742151	Приходи од продаје добара и услуга од стране тржишних организација	2,243,500	281,015	12.5%
	742152	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе општине и индиректни корисници	5,400,000	4,449,986	82.4%
	742153	Приходи од закупнине за грађевинско земљиште	2,288,660	2,104,493	92.0%
	742154	Накнада по основу конверзије права коришћења у право својине у корист нивоа општине	17,170	0	0.0%
	742155	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у општинској својини које користе општине и индиректни корисници њиховог буџета	1,500,000	824,275	55.0%
	742156	Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предш. установама	28,000,000	19,379,435	69.2%
	742251	Општинске административне таксе	1,890,410	1,273,565	67.4%
	742255	Такса за озакоњење објеката у корист општина	1,144,330	738,500	64.5%
	742378	Родитељски динар за ваннаставне активности			
743000		НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	6,893,820	5,988,569	86.9%
	743324	Приходи од новчаних казни за прекршаје предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима	6,293,820	5,696,340	90.5%

	743353	Приходи од новчаних казни за прекрш. налога изречених у управном поступку у корист нивоа општине	470,000	212,500	45.2%
	743924	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи	130,000	79,729	61.3%
744000		ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА	36,260	3,027,093	8348.3%
	744151	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица у корист нивоа општина	36,260	3,027,093	8348.3%
745000		МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	2,050,000	1,628,019	79.4%
	745151	Остали приходи у корист нивоа општина	550,000	509,183	92.6%
	745152	Закупнина за стан у државној својини у корист нивоа општина	1,500,000	1,105,336	73.7%
	745153	Део добити јавног предузећа према одлуци управног одбора јавног предузећа у корист нивоа општина	-	13,500	0.0%
770000		МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА	900,000	1,248,837	138.8%
	772114	Меморандумске ставке за рефундацију расхода буџета општине из претходне године	900,000	1,248,837	138.8%
800000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	111,820,000	18,275,444	16.3%
810000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	90,720,000	12,212,724	13.5%
	811151	Примања од продаје непокретности у корист нивоа општине	90,600,000	12,113,604	1.0%
	811153	Примања од отплате станова у корист нивоа општина	120,000	99,120	82.6%
820000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ	1,100,000	489,520	0.0%
	823151	Примања од продаје робе за даљу продају	1,100,000	489,520	0.0%

840000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ	20,000,000	5,573,200	27.9%
	841151	Примања од продаје земљишта	20,000,000	5,573,200	27.9%
900000		ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	308,970	127,000	41.1%
911000		ПРИМАЊА ОД ДОМАЋИХ ЗАДУЖИВАЊА	-		#DIV/0!
	911551	Примања од задуживања од осталих поврилаца у земљи у корист нивоа општина			
920000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИН. ИМОВИНЕ	308,970	127,000	41.1%
	921651	Примања од отплате кредита датих домаћинствима у земљи у корист нивоа општина	308,970	127,000	41.1%
7+8+9		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИН. ИМОВИНЕ	1,448,826,676	1,198,742,203	82.7%
3+7+8+9		УКУПНО ПРЕНЕТА СРЕДСТВА, ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	1,481,605,960	1,231,521,487	83.1%

Извршени расходи од 1.198.047.648 динара су укупни расходи финансирани из свих извора остварених прихода тј. из прихода буџета општине, из прихода буџета Републике и из осталих извора (сопствени приходи буџетских корисника, донације, приходи од ООСО), као и из пренетих неутрошених средстава тј. вишка прихода – суфицита.

Расходи финансирани **из буџета општине** износе 1.189.090.108 динара и структура ових расхода је следећа:

Екон. клас.	ВРСТЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА	План 2023 Средства из буџета	Извршење I-XII 2023	Процент извршења %
1	2	3	4	5
400	ТЕКУЋИ РАСХОДИ	1,223,214,153	1,032,469,960	84.4%

410	РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	268,093,222	260,669,225	97.2%
411	Плате и додаци запослених	214,371,150	210,278,799	98.1%
412	Социјални доприноси на терет послодавца	33,672,642	31,869,700	94.6%
413	Накнаде у природи (превоз)	300,000	255,000	85.0%
414	Социјална давања запосленима	4,182,000	3,292,965	78.7%
415	Накнаде за запослене	8,920,260	8,682,829	97.3%
416	Награде, бонуси и остали посебни расходи	6,647,170	6,289,932	94.6%
420	КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА	557,894,321	445,528,525	79.9%
421	Стални трошкови (електрична енергија, ПТТ трошкови, комуналне услуге, осигурање лица и ствари)	129,975,035	109,267,778	84.1%
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	3,587,180	2,660,079	74.2%
423	Услуге по уговору (компјутерске услуге, усл. образовања и усавршавања запослених, услуге информисања, стручне услуге, репрезентација)	175,741,246	152,448,682	86.7%
424	Специјализоване услуге услуге културе, спорта, геодетске услуге, мртвозорство, остале специј. Услуге	112,306,217	93,803,487	83.5%
425	Текуће поправке и одржавање	95,731,811	54,749,419	57.2%
426	Материјал (канцеларијски материјал, материјал за саобраћај, за културу, за хигијену)	40,552,832	32,599,080	80.4%
440	ОТПЛАТА КАМАТА	7,500,000	6,803,005	90.7%
441	Отплата домаћих камата;	7,200,000	6,668,593	92.6%
444	Пратећи трошкови задуживања	300,000	134,412	44.8%

450	СУБВЕНЦИЈЕ	56,400,000	31,199,860	55.3%
451	Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	4,900,000	3,755,573	76.6%
454	Субвенције приватним предузећима	51,500,000	27,444,287	53.3%
460	ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	93,329,000	81,879,783	87.7%
4631	Текући трансфери осталим нивоима власти	91,039,000	79,803,887	87.7%
464	Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	1,000,000	1,000,000	100.0%
465	Остале донације, дотације и трансфери	1,290,000	1,075,896	83.4%
470	СОЦИЈАЛНА ПОМОЋ	130,768,362	105,568,443	80.7%
472	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	130,768,362	105,568,443	80.7%
480	ОСТАЛИ РАСХОДИ	107,550,410	100,821,119	93.7%
481	Дотације невладиним организацијама;	93,054,248	90,754,971	97.5%
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали;	6,623,000	4,339,538	65.5%
483	Новчане казне и пенали по решењу судова;	2,201,000	1,304,785	59.3%
484	Накнада штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока;	3,172,162	2,586,416	81.5%
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа;	2,500,000	1,835,409	73.4%
490	АДМИНИСТРАТИВНИ ТРАНСФЕРИ БУЏЕТА	1,678,838	-	0.0%
49911	Стална резерва	1,277,838	-	0.0%
49912	Текућа резерва	401,000	-	0.0%

500	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	238,351,807	136,709,502	57.4%
510	ОСНОВНА СРЕДСТВА	234,541,807	134,117,813	57.2%
511	Зграде и грађевински објекти;	204,167,825	112,376,438	55.0%
512	Машине и опрема;	17,473,982	10,547,783	60.4%
515	Нематеријална имовина	12,900,000	11,193,592	86.8%
520	ЗАЛИХЕ	710,000	237,689	0.0%
523	Залихе робе за даљу продају	710,000	237,689	0.0%
540	ПРИРОДНА ИМОВИНА	3,100,000	2,354,000	75.9%
541	Земљиште;	3,100,000	2,354,000	75.9%
610	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ	20,040,000	19,910,646	99.4%
611	Отплата главнице домаћим кредиторима	20,040,000	19,910,646	99.4%
УКУПНИ ЈАВНИ РАСХОДИ		1,481,605,960	1,189,090,108	80.26%

У Општем делу Одлуке приказани су и подаци из прописаних образаца завршног рачуна, односно подаци из Обрасца 1 – Биланс стања, Обрасца 2 – Биланс прихода и расхода, Обрасца 3 – Извештај о капиталним издацима и примањима, Обрасца 4 – Извештај о новчаним токовима и Обрасца 5 – Извештај о извршењу буџета.

IV

У посебном делу Одлуке о завршном рачуну буџета, у члану 8. приказани су укупно остварени текући приходи и примања буџета, као и приходи индиректних корисника буџета из осталих извора (сопствени приходи, трансфери из буџета Републике и донаторска средства) према економској класификацији и процентом извршења.

- Укупно планирани и извршени текући расходи и издаци у Завршном рачуну за 2023. годину обрађени су и приказани са три аспекта:
- према основним наменама тј. економској класификацији (члан 9. Одлуке)
 - према програмској класификацији (члан 10. Одлуке)
 - по функционалној класификацији (члан 11. Одлуке)

У члану 12. Одлуке приказани су расходи и издаци по корисницима (на начин како су исказани у њиховим завршним рачунима) табеларно, са колонама: планирана средства буџета 2023. године, извршење и проценат извршења, као и планирана средства индиректних корисника из осталих извора, по разделима, програмским активностима и функционалним и економским класификацијама.

Завршне рачуне буџетских корисника усвојили су њихови органи управљања, а извештаје о раду поднели су и Скупштини општине. Подаци из завршних рачуна консолидовани су кроз завршни рачун буџета.

Преглед планираних и утрошених средстава по корисницима дат је у следећој табели:

Раздео/Глава		План 2023	Извршење 2023	%
Р1	Скупштина општине			
1	Скупштина општине	16,467,410	14,994,424	91.06
Р2	Председник			
1	Председник	12,567,000	11,356,289	90.37
Р3	Општинско веће			
1	Општинско веће	6,222,220	5,272,795	84.74
Р4	Општинско правобранилаштво			
1	Општинско правобранилаштво	2,657,070	1,868,874	70.34
Р5	Општинска управа			
1	Општинска управа (програми 1 до 17)	781,697,743	680,456,525	87.05%
2	Буџетски фонд за енергетску ефикасност	30,332,820	9,776,540	32.23
3	Буџетски фонд за повећање наталитета	21,860,000	21,310,764	97.49
4	Буџетски фонд за развој пољопривреде	23,000,000	0	0.00
5	Буџетски фонд за заштиту животне средине	2,300,000	1,163,460	50.59
6	Месне заједнице	43,260,000	28,807,710	66.59

7	Регионални центар за стручно усавршавање	12,344,480	10,412,354	84.35
8	Туристичка организација	22,379,590	20,028,643	89.50
9	Култура (Дом културе, Музеј, Библиотека)	86,465,007	77,453,382	89.58
10	Предшколска установа „Бајка“	170,884,780	166,418,652	97.39
11	Основне школе	53,780,000	45.723.161	85,02%
12	Средње образовање	21,750,000	19.992.018	91,63%
13	Центар за социјални рад	31,442,230	31,348,590	99.70%
		1,336,480,329	1,175,901,699	87.98%

У складу са одредбама Закона о буџетском систему локалне власти су од 2015. године почеле да примењују програмско буџетирање приликом израде одлука о буџету. Расходи буџета планирани су према програмима - којих има укупно 17 и према програмским активностима и извршавани су у складу са планом.

Програм 1 – Становање, урбанизам и просторно планирање – Извршено 36.826.457 динара

Овај програм обухвата планирање, уређење и коришћење простора у локалној заједници засновано на начелима одрживог развоја, равномерног територијалног развоја и рационалног коришћења земљишта, подстицање одрживог развоја становања кроз унапређење услова становања грађана и очување и унапређење вредности стамбеног фонда.

У оквиру овог програма реализоване су три програмске активности:

- **Просторно и урбанистичко планирање** – извршено у износу од 6.364.669 динара;
- **Управљање грађевинским земљиштем** – укупно је утрошено 23.138.479 динара, од чега за:
 - партерно уређење око стамбених зграда 3.246.099 динара,
 - за уређење паркинга испред зграде општине 2.281.260 динара и
 - за уређење изворишта Бањица 1.167.780 динара.

Јавном предузећу Развој за пружене услуге за управљање грађевинским земљиштем пренета су средства у износу од 16.443.340 динара;

Остваривање јавног интереса у одржавању зграда – у 2022. години, на основу расписаног јавног позива, додељена су средства за суфинансирање активности на инвестиционом одржавању и унапређењу својстава стамбених и стамбено-пословних зграда на територији општине Књажевац у укупном износу од 7.323.309 динара, и то за :

- 1) инвестиционо одржавање кровова у циљу спречавања настанка штетних последица по живот и здравље људи и безбедност зграде;
- 2) инвестиционо одржавање фасада ради спречавања штетних последица по безбедност (већег броја) грађана;
- 3) стављање лифта у погон, односно поправку или замену елемената или делова лифта, као и испитивање исправности према важећим прописима о лифтовима;

Програм 2 – Комунална делатност – Извршено 106.998.378 динара

У оквиру овог програма реализовано је више програмских активност, и то:

- **Водоснабдевање –16.298.690 динара** - Кроз ову програмску активност реализовано је текуће и инвестиционо одржавање појединих водоводних линија у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и извршена је замена дотрајалих водоводних цеви новим. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком.
- **Одржавање чистоће на површинама јавне намене – 26.653.766 динара** - Одржавање чистоће на површинама јавне намене врши се ручно и машински, извозом смећа из контејнера са јавних површина, прањем улица током летњих месеци, а све у циљу успостављања система одржавања чистоће на територији општине. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком и Програмом Јавног комуналног предузећа „Стандард“
- **Уређење и одржавање јавних зелених површина – 18.393.486 динара** - Управљање и одржавање јавних зелених површина подразумева садњу дрвећа, заштитног зеленила и других вегетација и трава, сечење дрвећа и кошење траве, одржавање, опремање и чишћење паркова, тргова, приобалних површина и других јавних површина (поред и око стамбених зграда), одржавање и чишћење простора за рекреацију.
- **Јавна расвета - 38.056.055 динара** – Управљање и одржавање јавне расвете на територији општине Књажевац.
- **Зоохигијена – 1.333.150 динар** -Реализација наведене програмске активности извршена је у циљу обављања делатности од општег интереса, послова зоохигијене - хумано збрињавање и хватање паса луталица са територије општине Књажевац, односно превентивног деловања спречавања уједа паса луталица, као и нешкодљиво уклањање лешева (угинулих паса, мачака и др) и заштите грађана општине Књажевац од стране извршиоца посла.
- **Производња и дистрибуција топлотне енергије – 2.859.573 динара.** Ова програмска активност реализује се путем одобравања субвенција ЈКП"Топлана", а у циљу реализације Уговора о репрограмирању трошкова електричне енергије из ранијих година.
- **Одржавање гробаља и погребне услуге – 3.296.285 динара** – извршени радови на уређењу улица на источном гробљу (навожење каменог агрегата) и просецање и пошљунчавање улица на гробљу у Трговишту.

Програм 3 – Локални економски развој - Извршено 18.520.467

У оквиру овог програма, кроз програмску активност-унапређење привредног и инвестиционог амбијента извршена је :

- додела субвенција Агенцији за развој општине Књажевац и "Слободна зона Тимок", а у циљу унапређења привредног и инвестиционог амбијента на територији општине Књажевац – 19.489.738 динара.

У складу са закљученим уговором са Националном службом запошљавања за мере активне политике запошљавања издвојена су средства у износу од 1.000.000 динара.

Кроз овај програм реализована су два пројекта, и то:

- „Развој женског агро-предузетништва у Југоисточној Србији“, у износу од 235.358 динара, који за циљ има подстицање и активно учешће женске популације у предузетнишву.

- „Подршка локалном развоју кроз нове услуге за незапослену омладину“ – Реализација пројекта започела је 2021. години када је реализован део пројекта у износу од 2.469.520 динара, док је у 2022. години реализовано 7.988.656 динара. Циљ пројекта је допринос социо-економском развоју младих

у општини Књажевац кроз унапређење локалне запошљености. Посебан акценат је на Ромској популацији. Циљна група је најмање 200 незапослених младих људи, до 30 година старости, са посебним освртом на оне са ниским степеном образовања и који живе у руралном подручју општине, од којих су 60% жене.

Програм 4 – Развој туризма - Извршено 58.467.935 динара

Највећи део активности везаних за туризам реализује се преко Туристичке организације општине Књажевац која је основана и ради од 2002. године, са задатком промоције и унапређења развоја туризма, очувања и заштите туристичких вредности на територији општине Књажевац, и за те намене утрошена су средства у износу од **18.535.450 динара**.

Развој туризма је реализован у обиму и по динамици планираном Програмом рада Туристичке организације општине Књажевац, носиоца овог програма. Реализоване су планиране активности које имају за циљ промоцију општине Књажевац у земљи и иностранству и повећање броја домаћих и иностраних туриста уређењем туристичких локалитета, одржавањем туристичких манифестација и подршком спортских и културних манифестација, пружањем стручне подршке и афирмисањем сеоског туризма, учешћем на туристичким сајмовима и путем емитовања специјалних прилога и емисија које за циљ имају промовисање туристичких потенцијала општине Књажевац.

У оквиру овог програма, а преко Туристичке организације, реализована су два пројекта:

- „Михољски сусрети села“ у износу од 483.325 динара. С обзиром на доминантно руралну структуру континуирано се улаже у одржање живота на селу. Поред подстицаја намењених за развој пољопривреде, реновирали су Задружни домови у већим селима ка којима гравитирају мања.

- Пројекат „MOON FEST“, који је финансиран од стране Министарства трговине, туризма и телекомуникација са 500.000 динара је фестивал пуног месеца, који се реализује ноћним успоном на Миџор. То је јединствена прилика да се планина доживи на посебан начин.

Поред многобројних активности које се реализују у циљу развоја туризма на територији општине Књажевац, најзначајнија је реализација пројекта „Изградња рехабилитационог WELLNESS центра Ргошка бањица“. У 2022. години завршени су грађевински радови и до краја године исплаћено је 38.949.160 динара. Иначе укупна вредност радова је 77.185.835 динара. У оквиру пројекта планира се изградња објекта који би обухватио две функционалне целине: Рехабилитациони центар и WELLNESS центар

У оквиру рехабилитационог центра предвиђени су садржаји за лечење, рехабилитацију и савремену физикалну терапију (просторија за пријем, лекарска ординација, кабине за терапију и сала за физикалну терапију).

У оквиру WELLNESS центра предвиђени су садржаји за услуге релаксације (финска сауна, турско купатило, хидромасажна терапија, просторије за масажу и гардеробе за кориснике).

Новопроектовани објект је спратности П, док је бруто површина објекта 587.18 m². Објект се састоји од две функционалне целине, приближно једнаке површине, повезане стакленим простором. Улазни хол је наглашен стакленим порталима и кровним прозорима који омогућавају поглед ка спољашњем простору.

Програм 5 – Развој пољопривреде - Извршено 23.669.340 динара

Програм 5 реализује се преко Буџетског фонда за развој пољопривреде.

Програм је реализован у складу са планираним активностима Програма мера пољопривредне политике и руралног развоја општине Књажевац .

Реализоване су мере стручне подршке пољопривредним газдинствима са територије општине Књажевац одржавањем обука и пружање мера подршке давањем субвенција пољопривредним газдинствима.

У 2022. години додељене су следеће субвенције :

- 1) Субвенција за набавку опреме за прераду на газдинству – 5.533.921 динара
- 2) Субвенција за повећање броја пчелињих друштва – 7.254.000 динара
- 3) Субвенција за заснивање засада под медоносним биљем - 366.400 динара
- 4) Субвенција за подизање вишегодишњих засада воћа - 3.185.019 динара
- 5) Субвенција за развој млечног говедарства - 2.330.000 динара
- 6) Подстицајна средства за успостављање и јачање удружења у области пољопривреде – 5.000.000

Програм 6 – Заштита животне средине - Извршено 26.669.340 динара

Кроз овај програм врши се координација активности на припреми, организовању и праћењу процеса израде и реализације стратегија, програма и планова у области животне средине; координацију активности на праћењу реализације Годишњег програма заштите животне средине; имплементација стратегија, планова, закона и пројеката у области заштите животне средине, чиме треба да се омогући креирање уређеног интегралног система заштите, унапређења и праћења стања животне средине, интегрисање политике заштите животне средине са економском и политиком других сектора и обезбеђена здрава животна средина уз спровођење европских стандарда. Ради реализације овог програма, односно ради очувања и унапређења квалитета животне средине, врше се активности у областима: заштита ваздуха, стратешке процене утицаја на животну средину и стратешког планирања, утврђивања услова и мера заштите животне средине за индустријска постројења, заштите од буке, вибрација и нејонизујућих зрачења, имплементације међународних конвенција, споразума, закона и других прописа, унапређење сарадње са удружењима и другим субјектима система заштите животне средине.

Такође, кроз овај програм реализовани су или је започета реализација следећих пројеката:

- **Пројекат: „Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем“** – са реализацијом овог пројекта започело се 2021.године, а у 2022. години извршени су радови у износу од 12.841.622 динара.
- **Пројекат: „Заједничке мере за зелену инфраструктуру“** – је донаторски пројекат чија реализација је започела у 2020. години. Највећи део пројекта реализован је у 2021. години, а у потпуности језавршен 2022.године, када је у пројекат уложено 3.183.163 дин

Програм 7 – Путна инфраструктура - Извршено 119.458.432 динара

Послови у току 2022. године одвијали су се у складу са планираном динамиком. Овај програм односи се на: управљање, одржавање, заштита и развој општинских путева и улица на територији општине Књажевац, унапређење постојеће и изградња нове путне инфраструктуре, повећање безбедности у саобраћају и унапређење организације пружања комуналне услуге градског и приградског превоза на територији општине Књажевац.

Програмска активност - одржавање саобраћајне инфраструктуре – 61.496.688 динара, реализована је кроз одржавање путне инфраструктуре (летње и зимско одржавање), крпљење ударних рупа у граду (текуће одржавање), одржавање некатегорисаних путева, постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације, као и инвестиционо одржавање тротоара и улица. Напред наведени послови у току 2022. године одвијали су

се у складу са планираном динамиком.

Програмска активност - јавни градски и приградски превоз – 57.256.084 динара, реализована је кроз пружање комуналне услуге, којом је обезбеђен потребан обим и квалитет комуналне делатности јавног превоза. Такође је кроз јавни градски и приградски превоз обезбеђен и адекватан превоз ученика на територији Општине. Реализација ове програмске активности остварена је сходно уговору о јавној набавци у циљу задовољења потреба грађана и то свих категорија, обзиром да је превоз бесплатан. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком.

Програмска активност унапређење безбедности саобраћаја – 705.660 динара. Постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације, обележавање пружних прелаза и видео надзора на територији општине Књажевац.

Програм 8 – Предшколско васпитање - Извршено 162.538.820 динара

Предшколска установа „Бајка“ основана је ради смештаја, чувања и васпитања деце предшколског узраста од 6 месеци до 6,5 година. У сврху обављања ове делатности, Установа је организована и функционише са 3 вртића у граду Књажевцу, вртићем у Минићеву и истуреним одељењима у школи „Каплар“, школи „Вук Караџић“ и у Кални.

Установа се финансира из буџета општине Књажевац у износу од 80% цене својих услуга, док 20% цене својих услуга финансира из сопствених прихода, тј. уплата родитеља за смештај деце у вртићима.

у 2022. години за функционисање предшколске установе „Бајка“ из буџета општине извршено је 153.044.318 динара, а из средстава Министарства просвете, науке и технолошког развоја финансиран је предшколски програм у износу од 4.061.674 динара.

У оквиру овог програма отворена су и два пројекта и то:

- **Пројекат: „Санација крова објекта обданишта „Црвенкапа“** – радови у износу од 4.000.000 динара финансирани су средствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
- **Пројекат: „Растемо заједно“** – реализован је износ од 1.432.828 динара и то највећим делом из неутрошених средстава трансфера из Републике из претходне године. Крајем 2022. године добијена су средства у износу од 2.199.248 динара за наставак пројекта, односно за његову реализацију у 2023. години.

Програм 9 – Основно образовање - Извршено 46.947.266 динара

Програм 10 – Средње образовање - Извршено 29.598.067 динара

Кроз ова два програма финансирају се материјални трошкови установа основног и средњег образовања (струја, огрев, трошкови доласка и одласка с посла, услуге по уговору, специјализоване услуге, материјал за образовање и канцеларијски материјал, материјал за одржавање хигијене, поправке и одржавање зграда и опреме и др.).

Појединачно, установама образовања пренета су следећа средства:

Установа	План 2022	Извршење 2022	%	Извршење 2021
ОШ КАПЛАР	13.219.000	12.513.370	94,66%	14.497.288
ОШ ВУК КАРАЏИЋ	11.910.000	10.127.053	85,03%	11.987.445
ОШ ДУБРАВА	15.988.000	14.940.917	93,45%	8.476.999
ОШ МЛАДОСТ	5.150.000	4.069.818	79,03%	3.911.862
МУЗИЧКА ШКОЛА	5.010.000	4.335.069	86,53%	3.908.096
Превоз ученика	1.000.000	961.038	96,10%	602.486
УКУПНО	52.277.000	46.947.266	89,80%	43.384.176
КЊАЖЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА	10.090.000	8.731.185	86,53%	6.905.490
ТЕХНИЧКА ШКОЛА	14.750.000	11.765.170	79,76%	11.253.050
УКУПНО	24.840.000	20.496.355	82,51%	18.158.540

У оквиру програма 10 – Средње образовање планирају се и извршавају средства за функционисање установе за стручно усавршавање запослених, тј. **за Регионални центар**. У 2022. години од планираних 9.554.819 динара реализовано је 9.101.712 динара, тј. 95,26%.

Програм 11 – Социјална и дечја заштита - Извршено 101.163.620 динара

Услуге социјалне заштите остварују се преко Центра за социјални рад, преко кога се додељују једнократне помоћи и помоћи у природи, накнађују се трошкови здравствене заштите, пружају саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге, реализују дневне услуге у заједници тј. помоћ у кући старим особама и особама са инвалидитетом, помоћ у кући за децу са сметњама у развоју, реализује се услуга подршке за самостални живот (становање уз подршку „Кућа на пола пута за децу и младе“)

У 2022. години преко Центра за социјални рад додељена су средства за куповину уџбеника деци из породица које су у стању социјалне потребе, као и деци која су треће дете у породици. Један вид социјалне заштите је и организовање народне кухиње за коју је у 2022. години издвојено 3.520.660 динара. Такође се, у оквиру дечје заштите, финансирају трошкови ужине (која је бесплатна за сву децу основношколског узраста), смештај деце у домове, или партиципације њиховог смештаја (по посебним решењима извршног органа), стипендије студентима и ученицима, накнаде ратним инвалидима, као и сви трошкови за децу и породицу по програму Фондације за повећање наталитета.

Програм 12 – Здравствена заштита- Извршено 1.312.500 динара

У оквиру овог програма реализује се програмска активност – мртвозорство, за које је у 2022. години утрошено 1.312.500 динара.

Програм 13 – Развој културе и информисања - Извршено 106.322.249 динара

Овај програм, односно највећи износ средстава извршених у оквиру овог програма, реализује се кроз функционисање три установе културе: Дом културе, Завичајни музеј и Народна библиотека.

Такође, у оквиру овог програма финансирани су пројекти удружења грађана у износу од 14.999.500 динара, пројекти из области јавног

информисања у износу од 14.150.000 динара и верске заједнице са 4.542.360 динара.

Појединачно, за функционисање установа из области културе, односно за реализацију њихових програмских активности, из средстава буџета општине Књажевац, пренета су следећа средства:

Установа	План 2022	Извршење 2022	%	Извршење 2021
ДОМ КУЛТУРЕ	34.396.350	30.705.048	89,27%	25.085.169
ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ	27.002.126	24.598.266	91,10%	19.684.160
БИБЛИОТЕКА	16.330.316	15.825.672	96,91%	13.835.546

Завичајни музеј је од Министарства културе и информисања добио износ од 3.297.506 динара за реализацију више пројеката, док је Народна библиотека Његош за реализацију својих пројеката од истог министарства добила 1.493.391 динара.

Програм 14 – Развој спорта и омладине - Извршено 77.905.778 динара

Задовољење потреба грађана у области спорта обавља се преко Спортског савеза који окупља преко четрдесетак клубова. За финансирање ових клубова и функционисање самог Спортског савеза из буџета општине Књажевац издвојено је у 2022. години 59.887.240 динара.

У оквиру овог програма реализован је и Пројекат: „Европска недеља спорта“ у износу од 371.200 динара. Пројекат је финансиран од стране Олимпијског комитета Србије, а средства су искоришћена за организовање догађаја „Спортски изазов“.

Веома значајни и финансијски вредни пројекти из области спорта су и :

- Пројекат „**Изградња свлачионица на градском стадиону**“ – пројекат је финансиран од стране Кабинета министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина у износу од 6.527.591 динара. Општина је учествовала са својим средствима, тако да је за реализацију овог пројекта у 2022. години укупно утрошено 10.523.994 динара.
- Пројекат „**Изградња спортских терена на стадиону у Књажевцу**“ – овај пројекат реализује се уз подршку Европске уније, преко програма ЕУ ПРО Плус. Реализација пројекта је започета у 2022. години када је за овај пројекат потрошено 6.650.448 динара, а највећи обим радова ће бити изведен у 2023. години.

Програм 15 – Опште услуге локалне самоуправе– Извршено 210.774.533 динара

Кроз овај програм реализују се бројне програмске активности, као што су: функционисање локалне самоуправе и градских општина, месне заједнице, општинско јавно правобранилаштво, резерве, управљање у ванредним ситуацијама.

У оквиру програмске активности функционисање локалне самоуправе и градских општина, планирају се и реализују расходи органа општине - општинска управа, који су у 2022. години износили 135.297.727 динара.

У 2022. години, за програмску активност „Управљање у ванредним ситуацијама“ утрошено је 1.185.780 динара, а за отплату главнице и камате по кредиту издвојена су средства у износу од 22.313.737 динара.

Програмска активност „месне заједнице“ предвиђена је за евидентирање расхода неопходних за функционисање 73 месне заједнице, а утрошена средства за месне заједнице износила су 47.889.213 динара.

Програм 16 – Политички систем локалне самоуправе-37.167.996 динара

Овај програм предвиђен је за евидентирање расхода извршених за потребе функционисања Скупштине у износу од 12.822.764 динара, а такође су у оквиру овог раздела у 2022.години планирана и реализована средствапотребна за спровођење локалних избора у износу од 6.573.170 динара.У оквиру овог програма евидентирају се учињени расходи за функционисања извршних органа – Председника у износу од 14.790.753 динара и општинског Већа у износу од 3.176.249 динара.

Програм 17 – Енергетска ефикасност и обновљени извори енергије 1.373.400

У оквиру овог програма планирана су средства за функционисање Буџетског фонда за енергетску ефикасност у износу од 24.800.000 динара из више извора финансирања : 11.800.000 представљају буџетска средства, 10.000.000 су средства Министарства рударства и енергетике која су уплаћена у 2022.години, а 3.000.000 су такође средства овог Министарства добијена у 2021.години. Од планираног износа утрошено је 1.373.400 динара за реализацију уговора закључених по расписаном конкурс у 2021.години.

Ради бољег разумевања приказаних података у Одлуци о завршном рачуну општине Књажевац за 2022. годину, поред напред описаних активности које су оствариване кроз поједине програме, потребно је појаснити и поједине економске класификације, односно рашчланити расходе који се обухватају на њима, јер ће се на тај начин створити права слика о неопходности њиховог остваривања у одређеној висини:

421 – Стални трошкови обухватају се – провизија, електрична енергија, централно грејање, угаљ и дрва, комуналне услуге, ПТТ трошкови, осигурање, закуп опреме и пословног простора.

423 – Услуге по уговору обухватају се – услуге превођења, рачуноводствене и друге административне услуге, компјутерске услуге, котизације за семинаре, издаци за стручне испите, услуге информисања јавности, реклама и пропаганда, услуге ревизије и вештачења, репрезентације и поклони, накнаде члановима комисија.

424 – Специјализоване услуге обухватају се – услуге културе, услуге образовања, услуге спорта, медицинске услуге, услуге очувања животне средине, геодетске услуге и друге специјализоване услуге.

481 – Дотације невладиним организацијама обухватају се – дотације спортском савезу, дотације етничким заједницама, верским заједницама, политичким странкама и осталим удружењима грађана.

Саставни део овог образложења представља и годишњи извештај о учинку програма сачињен на прописаним обрасцима који се прилажу уз Образложење одлуке о завршном рачуну буџета општине Књажевац за 2022. годину.

Општинско веће општине Књажевац је на својој седници разматрало Предлог одлуке о завршном рачуну буџета општине Књажевац за 2022. годину, и предлаже доношење исте као у Предлогу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ